
Spiritualiteit en duurzaamheid

Worden wie je bent op je werkplek

Sascha van Rooijen

Waarom dit onderzoek? Er wordt veel gesproken over duurzaamheid, een duurzame samenleving, duurzame ontwikkeling. In 1987 werd in het Brundtland-rapport (*Our Common Future*) duurzame ontwikkeling voor het eerst gedefinieerd. Het werd omschreven als: 'de ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen'. Nog altijd gebruiken we deze definitie om ons samenleven economisch, sociaal en ecologisch te verduurzamen. Verduurzamen gaat alleen niet zo makkelijk. Op economisch, financieel, ecologisch en sociaal gebied valt nogal eens de term crisis. Talrijk zijn de analyses die laten zien waarom de transitie naar een duurzame samenleving zo moeilijk is. En daarbij wordt steeds meer gesproken over 'de mens', in het bijzonder over het verband tussen het binnenste van de mens en de ontwikkeling van de maatschappij als geheel. Kernwoord is daarbij: onbalans. We leven in een samenleving waar materiële waarden hoog staan aangeschreven. Aandacht voor de immateriële waarden (ook wel menselijke, spirituele, geestelijke, universele waarden genoemd) zijn meer naar de achtergrond gegaan. En daarmee heeft niet alleen de maatschappij, maar heeft ook 'de mens' zich eenzijdig ontwikkeld, zo is de stelling. Voor een duurzaam samenleven zou het bovenal van belang zijn dat wij, mensen, ons in onze compleetheid, in onze volle potentie, met alles wat we in ons hebben, ontwikkelen. Maar hoe doen we dat? Hoe ontwikkelen we ons als compleet mens? Hoe worden we wie we in aanleg zijn? Kunnen organisaties hieraan bijdragen? Hebben leidinggevendenden een rol? Deze vragen staan centraal in het promotieonderzoek 'mense-lijke bloei, leiderschap en duurzaamheid vanuit het perspectief van spiritualiteit'.

Wat is het doel? Het uiteindelijke doel van het onderzoek is om te komen tot een veldbetrokken theorie van duurzame menswording. Veldbetrokken betekent dat via empirisch onderzoek, hier op basis van diepte-interviews, een theorie wordt ontwikkeld. Beoogd wordt om deze veldbetrokken theorie vervolgens te integreren met bestaande (spirituele) theorieën en concepten over menswording.

Volgens welke methode wordt gewerkt? De onderzoeksmethode die hiervoor gebruikt wordt heet de gefundeerde theoriebenadering. Het is een kwalitatieve onderzoeksmethode die in de jaren zestig door Glaser en Strauss is ontwikkeld. In deze benadering wordt de theorie stap voor stap uit de praktijk opgehaald en opgebouwd. De praktijk is in dit geval het management van afdelingen in het Radboudumc te Nijmegen. Pas in een later stadium wordt gekeken hoe de nieuwe, veldbetrokken theorie zich verhoudt tot bestaande theorieën en concepten.

Meer informatie? Wim Smeets (wim.smeets@radboudumc.nl) of Sascha van Rooijen (sascha.vanrooijen@radboudumc.nl)